

SMRT FAŠIZMU-SVOBODO NARODU!

SLOVENSKI POROČEVALEC

VEŠTNIK OSVOBODILNE FRONTE
SLOVENSKEGA NARODA
LJUBLJANSKA IZDAJA

Cena L. 2.- ali 30 Pf.

Leto III.

Konco junija.-Št. 17.

VSE ZA BRATSKO SLOGO IN ENOTNOST! - SLOV. NARODU!

Bliža se dan, ko bo nemško-italijanski fašistični zveri zlomljena hrbenica! Hitlerjeve in Mussolinijeve bojne trume, ki jim je herojska Rdeča armada pod Stalingradom zadala prvi uničujoči udarec, doživljajo poraz za porazom. Vrle anglo-ameriške čete, ki so vrgle fašistična krđela iz Afrike, so z osvojitvijo nekaterih južno-italijanskih otokov stopile na evropska tla in se pripravljajo na vdor v Hitlerjevo - "evropsko trdnjavo". Zatiirani evropski narodi dvigajo glave in se združujejo v enotno fronto proti fašističnim zatiralcem. Od Atlantskega Oceana do Ukrajinskih step, od Narvika do sinjega Jadrana plamti sveta, narodno-osvobodilna partizanska vojna tlačenih narodov proti tujim podjarmljevalcem. Zedinjeni demokratični narodi se pod vodstvom mogočnega anglo-sovjetsko-ameriškega bloka pripravljajo na končni obračun z mrzkim sovragom.

SLOVENC!

Mi smo bili prvi, ki smo se ob tuji okupaciji znašli in ustvarili močno vsenarodno osvobodilno gibanje. Naš boj, ki ga že dve leti bijemo ramo ob rami z ostalimi jugoslovanskimi brati, je postal mnogim narodom vzor, kako se je treba boriti za svobodo in neodvisnost.

Veliki dnevi, ki so pred durmi, nas morajo najti še bolj strnjene, še bolj enotne v naši volji po dokončnem osvobojenju in zedinjenju vse slovanske zemlje in vseh slovenskih ljudi!

SLOVENC!

Zaman so bili računi peščice izkoreninjencev, ki so v sporazumu s tujimi okupatorji in z njihovim orožjem v rokah zanetili bratomorno klanje med Slovenci. Zaman so podli izvrški slovenskega naroda, ki so tujcem na ljubo organizirali belo gardo, računali z razkolom v veliki zvezi demokratičnih narodov, s sporom med Londonom in Moskvo, s sporazumom, ki naj bi ga London sklenil z Rimom v obliki posebnega miru, od katerega so si belogardistični poglavarji obetali vesplošno odvezo za vnebovpajoče svoje grehe.

Sovjetska Zveza, Zedinjene Države Amerike, Velika Britanija, VSE danes bolj ko kdaj prej izpričujejo svojo nerazrušno enotnost in nezlomljivo voljo, boriti se do kraja za tiste velike pravice narodov, ki jih Osvobodilna fronta na Slovenskem že od vsega početka terja za naš slovenski narod. Zmaga anglo-sovjetsko-ameriške koalicije bo zmaga velikih načel o enakopravnosti vseh narodov in o demokratičnih pravicah ljudstva. Zmaga anglo-sovjetsko-ameriške koalicije bo smrt in pogin za fašistične razbojnike in njihove belogardistično-mihajlovičevske nlapce. IN TA ZMAGA NI VEČ DALEČ!

SLOVENC! Danes prav gotovo ni med nami nikogar več, ki bi še verjel v zmago razbojniškega italo-nemškega fašističnega bloka. Danes samo še bedak ali lopov lahko trdi, da nam postaja Hitler in Mussolini v svojem

„novem redu“ krojila bodočnost. Zato je danes napočil čas, ko morajo izpregledati vsi, ki so doslej hodili za Hitlerjevimi in Mussolinijevimi plačanci po pogubni poti bratomornega boja. Zato naj danes vsem rojakom, ki so zapeljani ali prisiljeni prijeti za tujčevo prožje in se v vrstah bele garde bore proti lastnim bratom, velja naš poziv: spregledajte brez izglednost, nesmiselnost in pogubnost svojega početja, zakaj ni še prepozno za tistega, ki se bo na pragu velikih dni zavezal svojega slovenskega imena in svoje slovenske časti, da bo opustil sodelovanje italijanskim in nemškim okupatorjem in prenehaj z borbo proti oetam slovenske narodno-osvobodilne vojske in partizanskih odredov.

ZAPELJANI BRATJE! Tuji tlačitelji, ki jim služite, so obsojeni na smrt in bodo poginili! Vi pa niste obsojeni in ne boste poginili! Na veliki dan vam bodo odprta vrata v osvobodjeno slovensko domovino, zraslo iz krvi najboljših sinov našega naroda. V imenu borečega se slovenskega naroda, čigar kri ste tujcu in njegovim hlapcem v prid pomagali prelivati, vam postavljamo en sam pogoj: VSE SVOJE SILE DAJTE NEMUJOMA NA RAZPOLAGO NARODNO-OSVOBODILNIM ODBOROM OF, ki so danes EDINI ZAKONITI PREDSTAVNIKI SLOVENSKE NARODNE OBLASTI! **UTRJUJTE VSNARODNO ENOTNOST SLOVENCEV, KI JE VTELEŠENA V OSVOBODILNI FRONTI SLOVENSKEGA NARODA!** Odvrnite se od tistih, ki hočejo bratomorno klanje nadaljevati in ki vas vodijo v neogibno pogubo, **ZAKAJ MEČ LJUDSKE PRAVICE BO NEUSMISLENO ZADEL VSE IZDAJALCE IN BRATOMORILCE!** Ne verjemite tistim zakrknjenim rušilcem slovenske narodne sloge, ki bi se spričo očitnega poraza italo-nemških fašistov radi prelevili iz belih gardistov v modre in v gardiste raznih drugih barv ter pod novimi gesli nadaljevati s svojim bratomorilskim početjem. Ne sedajte na limonice agentom izdajalca Draže Mihajlovića, čigar podla igra je danes razkrižkana pred vsem zavezniškim svetom!

SLOVENC!

Sloga in enotnost Slovencev, ki jo želijo naši veliki zavezniki iz anglo-sovjetsko-ameriške koalicije, je bila vselej smoter Osvobodilne fronte slovenskega naroda. OF je v narodno-osvobodilnem gibanju združila vse slovenske pokrajine in vse slovenske ljudi. **PRVIKRAT V ZGODOVINI JE VES SLOVENSKI NAROD ZEDINJEN V BORBI ZA SVOJO SVOBOLO!** S tem velikim patriotičnim dejanjem si je Osvobodilna fronta priborila pravico, da v teh usodnih dneh nastopa kot edini zakoniti predstavnik slovenske narodne volje, kot edini zakoniti nositelj slovenske narodne oblasti!

SLOVENC!

Kolikor večja bo strnjjenost vseh slovenskih sil okrog Osvobodilne fronte kot edine zakonite slovenske narodne oblasti, toliko bolj organizirano, disciplinirano in složno bo slovenski narod stopil v novo življenje, v Zedinjeno Slovenijo, v novo in demokratično Jugoslavijo, domovino svobodnih in resnično enakopravnih jugoslovanskih narodov.

Kolikor večja bo ob uri končnih odločitev sloga vseh slovenskih ljudi, toliko močnejša bo naša slovenska narodno-osvobodilna vojska, bodoči branilec vseh velikih pridobitev narodno-osvobodilnega boja in čuvar reda in zakonitosti v osvobodjeni domovini.

S L O V E N C I !

POD SLAVNIM PRAPOROM OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA SLOŽNO IN STERNJENO H KONČNI ZMAGI, KI NI VEČ PALČ!

NAJ ŽIVI BORBENA ENOTNOST IN SLOGA VSEH SLOVENSkih LJUDI!

NAJ ŽIVI OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA IN VSEH OSTALIH JUGOSLOVANSKIH NARODOV!

ŽIVELA SVOBODNA IN ZEDINJENA SLOVENIJA V DEMOKRATIČNI JUGOSLAVIJI!

ŽIVELI NAŠI VELIKI ZAVEZNIKI, ANGLO-SOVJETSKO-AMERIKANSKA BORBENA ZVEZA PROTI HITLERJEVSKEMU TRINOŠTIVU!

NAJ ŽIVI ENOTNA DEMOKRATIČNA FRONTA ZEDINJENIH NARODOV PROTI FAŠIZMU!

ZAPELJANI SLOVENSKI BRATJE! ŠE JE ČAS, DA POPRAVITE KRIVICE, KI STE JIH STORILI SVOJEMU NARODU IN NAŠI SLOVENSKI STVARI!

SMRT ITALIJANSKIM IN NEMŠKIM FAŠISTIČNIM OKUPATORJEM!

SMRT VSEM ZAKRKNJENIM IZDAJALCEM SLOVENSKEGA NARODA!

Na praznik ZEDINJENIH NARODOV, 14. junij 1943.1.

**OSVOBODILNA FRONTA
SLOVENSKEGA NARODA**

/Op.uz.: Pričujoči letak je bil razširjen po vsej Sloveniji/.

"MODRA GARDA"-NOVA KRINKA ZLOČINSKIH BRATOMORILCE

Belogardistično-mihajlovičevska svojat je doslej poskušala skrivati - pred svojimi pristaši svoje sodelovanje v boju proti slov.narodu. Zdaj - ko jim teče voda v grlo - kličejo skoro vsi petokolonski lističi po "enotnosti ne glede na nazore" itd. V tem so posebno vneti belogardisti, ki nameravajo zdaj "prestopiti" k "modrogardistom". S tem se strinjajo tudi Italijani, ker je sicer nevarnost, da razpade oz.preide k partizanom vsa bela garda. Italijani so na Rupnikovo intervencijo ter na iniciativo Gambarre sklenili, da izpuste veliko bivših jugosl.oficirjev, iz internacije, ki so deloma že šli organizirat "modro gardo". Prevejani italijanski imperialist Gambarra vidi, da s pomočjo bele garde ne more več razbijati enotnosti slovenskega naroda ter netiti bratomornega klanja med Slovenci. Naša narodna vojska ji je zadala smrtne udarce, naše ljudstvo jo je do kraja zasovražilo! Zato se licemerski krvnik Gambarra zateka k "modri gardi". Zločinci, ki mu pomagajo pri tem zločinskem poslu so: dr.M.Zajc, major K. Novak /komandant Mihajloviča za Slovenijo!/, dr.Branko Alujevič in Žitnik R. Od belogardistov klerikalcev pa znani dr.Šmajd, /ki je bil ponovno na Bledu na dogovorih z Nemci!/, Rudolf Smersu, Avsenek Ivan, Avgust Novak, Mace Železnik in dr.C.Žebot.

Vse to delajo naši domači izdajalci po navodilih dr.Kreka in dr.Kuharja iz Londona, ki sta zadnje čase hinavsko govorila in pisala "o spravi" in "enotnosti" med Slovenci.

Ista navodila pa prihajajo od Mihajloviča, ki hinavsko širijo, zato da bi uspavali slovensko ljudstvo - vesti o sporazumu med partizani in četniki. Toda zločinska družčina se iz zagate na ta način ne bo izvlekla. Slovensko ljudstvo pozna svoje izdajalce, pa naj hodijo v belogardističnih - ali modrogardističnih uniformah! Ne trepetajo zaman pred hitro bližajočo se uro dokončnega obračuna, ko bo vsak, ki ga še preje ne bo zadela kropla slovenske narodne justice ali ljudskega maščevanja - stal pred našim narodnim ali pa pred mednarodnim sodiščem, ki so ga postavili zavezniki, zjer bodo kaznovani vsi, ki so sodelovali z okupatorjem!

PARTIZANSKI POGREB.

Velikokrat sem imel v svojem poklicnem delu opravka s pokopavanjem in vsemogoče žalosti sem lahko ob tem poslu videl: ono pravo, globoko, ki se ne meri po litrih prelitih solza ali po vpitju, ki ni dostojno človeka, - temveč po tihi vdanosti in upanju na svidenje onkraj tega sveta, ali za vestnem dopovedovanju, da smrti pač nihče ne uide, pa zopet narejeno ali že v obup se izpreminjajoče jadikovanje. Priznam: vsakokrat sem odšel s pokopališča za spoznanje bogatejši, kajti vselej sem imel priliko prebrati dovršen odstavek kronike tiste družine, iz katere je bil mrlič. Dobro sem vedel, glej radi so se imeli, dobri ljudje so njegovi domači. Pa zopet: kako prav je pokojni naredil, da se je umaknil.

Partizanski pogreb sem se namenil opisati. Ne bo to literarno kakovosten proizvod, ker pač ne more biti. Ne zaradi vsebine, pač pa piščeve roke. Tudi ne pišem zato, da bil ljudem, ki niso in ne bodo nikoli imeli prilike kaj takega videti, opisati neko čudovito lepo in vzvišeno stvar. Pač pa zato, da vsaj skromno opomnim vse Slovence na veliko bratsko dolžnost, da se ali kot verni kristjani pogostokrat spominjajo v molitvah duš naših velikih herojev, ostale pa, naj si za vselej ohranijo največje spoštovanje do tistih, ki jih noben ne notranji ne zunanji obzir ni niti za trenutek motil položiti na oltar resnične in prave domovine svoje mlado življenje.

Partizanski pogreb je dvojen; cerkven in necerkven. Prvi, ko mi razmerje, čas in kraj dopuščajo, da pokojnega tovariša pokopljem v posvečeno zemljo naših slovenskih pokopališč, drugi pa, ko tovariši sami polože svoj draga pokojnika k večnemu počitku. Razumljivo je, da je prvih manj kot drugih, a ne po krivdi vojaške ali politične oblasti, temveč še vedno in vedno zaradi nerazumevanja smisla in vzvišenosti svojega pravega poslanstva od strani mojih duhovniških sobratov. Enkrat za vselej, čeprav smo na tem mestu, povdarjam, da jih ne obsojam ali tožim zaradi tega pred slovenskim narodom, daleč proč je vse to od mene. Z vso resnobo pa jim pravim: Bog je, ki bo sodil, a Njegova sodba pride po ljudeh.

Bila je ena izmed tistih pomladanskih nedelj, ko po Dolenjskem cvetijo breskve, ko se vrne kukavica in ozeleni gozd. Če je človek pogledal, kako

svatovsko je pobarvan in razposajen pomladni svet, je za hip pozabil nahu- do borbo, ki jo je brigada z uspehom končala, četudi so se slišali oddal- jeni strelji bežečega sovražnika in brnenje aviona, ki se je vračal proti Ljubljani. Trudni smo počivali. A partizan se kmalu odpočije in vedno gla- snejše pogovore si lahko slišal in če si hotel še dalj poslušati, si iz so- sednje vasi zaslišal veselo pesem.

Pride kurir iz 3. bataljona. Bleden, utrujen, neprespan. Vojaško, a ven- dar s presekanim glasom javlja: "Namestnik politkomisarja tretjega bata- ljona je ranam podlegel!" Tiho postane v štabu brigade. Ne diši nam več jed, sežemo le po cigaretah, a do besedi je še daleč.

"Kako ga je škoda", spregovori po dolgem času komandant.

"Že tretji sin je iz te družine, ki je padel", pripomni tiho komisar. Mehanično nekako sem segel po brevirju in poiskal v njem oficij za mrtve. Nisem več strpel v štabu in šel sem na sonce. A celo izza resnih psalmisto- vih besedi so me pogledovale čudovito plave oči pokojnega tovariša, ki so se še pred nekaj urami smejale vsemu: soncu, Italijanom, belim, granatam, minam.

Smrt v brigadi. Težko je to dopovedati, to namreč, kaj za brigado po- meni smrt in da je brigada nič drugega kot velika, velika družina samih dobrih ljudi. Ko je borba borecev, a drugače ljudi s slovensko mehkim in dobrim srcem. Ko pa brigado obiše smrt, ve vsa družina: umrl je brat, u- mrla je sestra.

Z veliko ljubeznijo so pokojnega prenesli v mrtvašnico, mu nanosili rož zelenja in prižgali sveče. Nisem bil poleg, ko so vse to urejevali, glo- boko pa ganjen, ko sem ga prišel kropit. Kot v molitvi je imel sklonjene- roke, med prsti pa je držal podobico, ki je predstavljala Kristusa Dobre- ga Pastirja. Samo tole sem si mislil in vem, da je bilo pravilno in upra- vičeno: Dobri Pastir je pač prišel po svojo ovco, čeprav mu je bila pot dolga, prav v sredo zelenih dolenjskih vinogradov. A prišel je le, Kristus, Dobri Pastir.

Tako je ležal na mrtvaškem odru partizan, za katerega nima veliko ljudi drugačnih izrazov kot brezbožnež in razbojnik in tako so ga uredili nje- govji tovariši, brigada, tolpa, komunisti.

Čudovit je res svet v svoji lepoti, še čudovitejša pa je njegova neu- mnost ali zloba. Kdo ve?

Oblekel sem obredno duhovniško obleko, bataljon je obstal kot ukopan in začel sem z obredi. "Mirno!" je bilo vojaško povelje, a kaj pomaga, ko se kaj takega ne da zaukazati solzam, ki so tekle vsem brez izjeme, ko so pr- ve lopate začele pokrivati pokojnega tovariša. Nikdar prej nisem opravil pogrebnih obredov tako zbrano kot tedaj. Vse se mi je zdelo tako slovesno kot da bi pokopaval nekje v mogočni katedrali mogočnega in slavnega pokoj- nika. Eno in drugo je bilo prav za prav res. Prvo, prelepa pomladanska ne- delja na Dolenjskem s čudovitimi freskami mladih vinogradov, hoste in pla- vega neba, drugo pa, pokopaval sem junaka, čigar spomin ne bo nikdar mi = nil, dokler bo živel slovenski rod in ta je neuničljiv.

Prišel sem pri obredu do mesta, ko mora duhovnik glasno moliti očenaš za pokoj duše umrlega, za duše na pokopališču pokopanih in za duše v vi- snah. Zgodilo se je to, da je bataljon glasno in kot en mož odmolil drugi del očenaša in to tako, kot nisem še slišal. Postal sem bogatejši za ve- liko spoznanje: novi časi, a ne nova, temveč stara, a ta pravilna vera. Vera brez parade, uniform, zastav, vera v srcih in dejanjih, ko je potreba.

In ti, dragi bravec in bravka! Če te bo pot kdaj zanesla bodisi v dalj- ne Drage pri Čabru, ali Škočijan ali na Trebelno in še in še. Našla bosta preproste grobove in na njih lesene križe. Če drugega ne, vedita samo to, da v teh grobovih leže tisti, ki so smejoč se umrli tudi za vajino svobo- do in srečo.

Dr. Metod Mikuž

LAŽI IN KLEVE TE MIHAJLOVIČEVIH IZDAJALCEV.

/Nov dokument podlosti in hinavstva./

Spodaj objavljamo dobesedno dva izvoda na nepoučenost in naivnost po- sebnikov preračunane razdiralne ustne propagande /UP/, ki hlini borbo - proti okupatorjem in za enotnost, iz katerih pa se jasno vidi osnovni na- met oklevetati in umazati edinega borca proti okupatorju in za slovensko enotnost - OP!

Njihodnjič bomo objavili tajno okrožnico, ki daje podrobna navodila -

svojim najbolj zaupnim ljudem o tem, kako je treba voditi propagando. Slovenska javnost bo iz njih spoznala vso zahrbtno in pokvarjeno naravo ljudi, ki jih poznamo že dolgo časa kot sestavljalce ovađuških seznamov za okupatorje in razširjevalce defetističnih in izdajalskih vesti! V omenjeni okrožnici so navodila, kako morajo s pomočjo laži in pretvarjanja / pod videzom objektivnosti in nepristranosti / pridobiti v juniju ljubljansko javno mnenje na svojo stran! Izdajalci so se lahko prepričali / junij je potekel!/, da s svojimi lažmi Ljubljane niso preslepili! Nasprotno!

UP-1/b-7. VI. 1943. /Krilatice za intenzivno delo 3 dni in dalje/.

1./ V bosni in Hercegovini, zlasti pa v Dalmaciji, Liki in Slavoniji, se podrejajo do zdaj pod raznimi poveljstvi stoječe formacije JV-i.

2./ Ustaši, Nemci in Italijani so v teh krajih besni, ker je prišlo do skupnosti osvobodilnih odredov; iščejo način, da bi to skupnost zopet razbili, da bi se poedini oddelki med sabo nadalje borili.

3./ Tudi OF išče možnost razgovorov s četniki, vendar ji je postavljen pogoj, da se morajo umakniti vsi trockisti, vsi kompromitirani voditelji, komunisti neslovenskega porekla ter da se ne morejo v novo skupnost sprejeti oni, za katere se dokaže, da so ubijali Slovence, požigali slovenske domove in jih ropali.

4./ Zato je OF že zamenjala Kidriča z Vidmarjem in Baeblerja s Hraстом /bivši polkovnik Avšič/, za katere trdijo, da niso komunisti. - Baje je partizanska Gubčeva brigada že razvila jugoslovansko zastavo in se želi priključiti četnikom.

5./ Nihče ne ve, kaj bo sedaj z Belo gardo.

6./ Končno je vendarle stvorjen pravi vsenarodni blok brez strank, - ne bo več tekla slovenska kri v bratomornem pokolju. Hvala Bogu!

Za Italijane: /Dostavite jim celotno gornjo snov s sledečo pripombo/:
To je zopet nova zvižaja komunistov.

UP-5-24-643.

1. Po znanem sestanku, ki so ga imeli partizani z Italijani na Dolenjskem pri Straži, so poslali okupatorji svoje glasnike tudi h komandi naše redne državne vojske; komanda jugoslovanske vojske je pa odbila že načelno sleherni poskus razgovora z okupatorjem.

2. Mihajlovičevi četniki so na Notranjskem napadli Italijane ter razbili tri italijanske bataljone ki so se morali umakniti. Pri tem spopadu je padel četniški oficir Lavrič, dočim so imeli Lahi znatne izgube.

3. Tihi protest žensk na Kongresnem trgu v ponedeljek za osvoboditev-internirancev, za katerega je dala iniciativo grupa narodnih društev in skupin, so poskušali zlorabiti v svoje propagandne namene komunisti. Rodbine interniranih so ogorčene na komuniste zavoljo tega ter upravičeno mislijo, da so komunisti krivi da so njihovi svojci v internaciji.

**SIJAJNE ZMAGE NAŠE NARODNE VOJSKE V
BOJIH Z LAHI, NEMCI IN BELOGARDISTI PO VSEH
DELIH SLOVENSKE ZEMLJE.**

DOLENJSKO-NOTRANJSKA OPERATIVNA ZONA

Med ofenzivnimi operacijami, ki so jih slovenske partizanske brigade v marcu vršile po Suhi Krajini in na Notranjskem, so Italijani izgubili vsega skupaj 550 ubitih in veliko število ranjenih vojakov in oficirjev. Partizani so v teh bojih zaplenili 5 težkih in 3 lahke minomete, 16 težkih in 22 lahkih strojnic, nad 450 pušk, 3 radio-oddajne postaje, ogromne količine opreme in municije.

V času skupnih operacij slovenskih brigad in 13. hrvatske brigade je bila železniška proga Ljubljana-Karlovac tako poškodovana, da je bil na njej promet nekaj časa povsem prekinjen. Okupatorji so pri tem izgubili 80 ranjenih vojakov in oficirjev. V odgovor na naše operacije so Italijani osredotočili velike sile in podvzeli protiofenzivo, pri čemer pa so doživeli popoln neuspeh. Težak udarec so partizani prizadejali okupatorjem na odseku Gorjancev, kjer sta 2. slovenska brigada „Matija Gubec“ in 13. hrvatska brigada ob podpori Vzhodno-dolenjskega odreda uničili nad 150 Italijanov in zaplenili precejšnjo količino orožja. Uspešne operativne operacije slovenskih partizanov so se vršile na odseku Mokronoga in v dolini Mirne.

V začetku maja so 2. slovenska brigada „Matija Gubec“ in 3. slovenska brigada „Ivan Cankar“ ter 13. hrvatska brigada, primorsko-goranski odred in vzhodno-dolenjski odred imeli hude boje na odseku Trebnje-Novo mesto in so prodrli preko nemške meje do Save. 1. maja so vdrli v Mokronog, kjer so zavzeli precejšnjo količino vojaškega materiala. Uničena in požgana je bila železniška postaja in 10 vagonov. Partizani so razrušili železniško progo v dolžini 1 km in iznova uničili železniško postajo Mirna. 36 ur je trajal boj pred belogardistično utrdbo Šent Rupert. Naši borci so razbili nekaj bunkerjev in zaplenili nekaj orožja in opreme. Italijani so naglo poslali ojačenja, ki jih je dočakala 13. hrvatska brigada in jih temeljito potolkla. Samo v tem boju so Italijani izgubili do 120 ubitih in ranjenih vojakov in oficirjev, med njimi dva višja oficirja. Belogardisti so imeli v teh bojih 50 mrtvih, ranjenih in ujetih. V teh bojih so Italijani izgubili vsega skupaj okrog 200 ubitih in ranjenih, medtem ko belogardistične izgube znašajo 60 ubitih in ranjenih.

Oddelki 4. slovenske brigade „Ljubo Šercer“ so pri postaji Uršna sela /blizu Novega mesta/ v dolžini 200 m razrušili železniško progo in iztirili tovorni vlak. Blizu Semiča je bil razbit belogardistični oddelek, pri čemer je bilo ubitih 20 belogardistov, mnogo pa je bilo ranjenih. Zaplenjenega je bilo precej orožja in municije.

Konec aprila in v začetku maja so partizani vzdolž nemške meje likvidirali minska polja, napadli nemške obmejne straže in v pravcu Sevnice vdrli na slovensko Štajersko. Naši borci so razbili nemško posadko v Radulji in uničili vse utrdbе. Izvršena sta bila tudi napada na utrjeni točki Bučka in Drušče, kjer je bilo zavzetih mnogo utrdb in so se naši borci umaknili šele, ko so dospela močna nemška ojačenja. V teh bojih so Nemci izgubili na mrtvih in ranjenih okrog 100 mož. Partizani so zaplenili orožje, municijo in veliko količino živeža.

6. maja je minerski vod 4. slovenske brigade „Ljubo Šercer“ miniral železniško progo v Beli Krajini. Uničena je bila lokomotiva in 6 vagonov. Nekaj dni kasneje so partizani na isti progi iz zasede obstreljevali vojaške vlake. V prvem vlaku je bilo ubitih 20 Italijanov, v drugem pa karabinjerski oficir, medtem ko je bilo mnogo vojakov ranjenih. Sredi maja so partizani iste brigade na železniškem odseku Uzalj-Kamenje iznova iz zasede obstreljevali vojaški vlak. Vlak je pripeljal v Metliko 70 mrtvih vojakov. Ranjenih je bilo najmanj prav toliko vojakov.

21. maja je imela 4. slovenska brigada boje z belogardističnimi hlapci tujih okupatorjev. Beli so imeli pri tem 20 mrtvih, mnogo pa je bilo ranjenih. Partizani so zaplenili ročno strojnico /puškomitraljez/, nekaj pušk in mnogo municije.

V drugi polovici maja je imela 1. slovenska brigada „Tone Tomšič“ na odsekih Trebnje-Dobrnica-Ajdovec-Čatež-Mirna hude boje z velikimi sovražnimi oddelki, katerih število je bilo tri do štirikrat večje od števila naših borcev. Sovražnik je imel precejšnje izgube. Naši borci so zaplenili nekaj orožja in municije. 19. maja je ista brigada v dolžini 1 km razrušila železniško progo Trebnje-Mokronog. Partizani so napadli Italijane, ki so prišli popravljat progo, pri čemer je imel sovražnik 15 ubitih in mnogo ranjenih.

4. in 5. junija so velike sile slovenskih partizanov vdrle iz „Ljubljanske pokrajine“ na Štajersko. Oddelki Narodno-osvobodilne vojske so premagali prvo obmejno črto, sestojeko iz širokega pasu žičnih ovir, minske polje in utrdb. Partizanski borci so v dolžini nekaj kilometrov odstranili ovire, razrušili utrdbе in pobrali mine. Pbtm so bataljoni napadli utrjeni točki Javorje in Osredok, ki zapirata dohode k Litiji. Obkoljenima posadkama so Nemci takoj poslali ojačenja. Eno izmed sovražnih kolon so naši borci popolnoma razbili pri gradu Bogenšperku ter uničili nekaj kamijonov s četami in municijo. Druga kolona je hitela na pomoč posadki na Osredku, tretja pa posadki na Javorju. Borci Narodno-osvobodilne vojske so napadli tudi ti dve koloni. V boju, ki je časih prenaljal v spopade na nož, so naši borci prisilili nasprotnika, da se je v neredu umaknil in pustil na bojišču nekaj desetih mrtvih in ranjenih vojakov in oficirjev. Ves dan so se Nemci srdito zaletavali v naše oddelke, hoteč prepričati njihov povratek preko meje. Toda povsod so se morali umakniti. Partizani so v teh bojih pokazali visoko moralo in sposobnost, z gotovostjo tolči po sovragu. Po predhodnih podatkih so Nemci v teh bojih izgubili okrog 200 vojakov in oficirjev, ki so bili bodisi mrtvi ali ranjeni.

Partizani so zaplenili mnogo orožja, pušk in strojnic, opreme in municije. Na naši strani sta bila 2 tovariša ubita, 3 pa ranjeni. Zatirano prebivalstvo je partizane sprejelo z velikim veseljem. En del partizanov se je po izvršeni nalogi vrnilna svoje izhodiščne postojanke, drugi del pa skupaj z domačimi partizani nadaljuje operacije na ozemlju, ki so ga zasedli Nemci.

AKCIJE GORENJSKEGA ODREDA

1. bataljon Gorenjskega odreda je v marcu v manjših spopadih iztrebil 54 Nemcev, zaplenil veliko količino orožja in municije, uničil v Selški dolini 5 mostov, porušil del železniške postaje Radovljica kakor tudi nekaj drugih vojaških objektov.

Pojačana dejavnost gorenjskih partizanov je prisilila Nemce, ki so se iz Besarabije naselili na Gorenjskem, da so se umaknili v večje kraje, kjer so močnejše nemške vojaške posadke.

Ker Nemcem nedostaja sil za zadušitev partizanskega gibanja na Gorenjskem, so se sporazumeli z belogardističnimi poglavarji iz Ljubljane, da organizirajo na Gorenjskem in Štajerskem belo gardo. Prve bele tolpe so se pojavile na nekaterih odsekih.

ŠTAJERSKA OPERATIVNA ZONA

Nemci so na Štajerskem objavili ukaz o mobilizaciji vseh moških letnikov 1919-1920. V odgovor na ta ukrep je štajerska operativna zona Narodno-osvobodilne vojske Slovenije objavila mobilizacijo letnikov 1914-1920. in dosegla velike uspehe. V operativnem rajonu kamniškega in zasavskega bataljona je partizanska mobilizacija 100 % uspela. V odgovor na to so Nemci pričeli ofenzivo na odseku Kamnik-Savinjska dolina-Zasavje, v kateri je sodelovalo okrog 15.000 vojakov SS-ovcev, policije in žandarmerije. Sovražnik je napadal, podprt s topništvom in letalstvom, ter vrgel v boj tudi nasilno mobilizirane Francoze, Poljake in Čehe. Ofenziva ni dosegla nobenih uspehov. Bataljoni, ki so morali ščititi tudi množico še neoboroženih novomobilizirancev, so Nemcem prizadejali velike izgube. V bojih se je odlikoval zlasti kamniški bataljon.

11. aprila so partizani na progi Ljubljana-Zidani most blizu Litije iztirili italijanski vojaški vlak. Ubityh je bilo 130 italijanskih vojakov in oficirjev. Prva dva vagona, v katerih je bilo 80 vojakov, sta bila tako razbita, da v njih ni ostal živ niti en vojak.

Zadnje dni aprila so partizani kamniško-savinjskega odreda v bojih pri Ponovičih, Dobrovljah nad Savinjsko dolino in v rajonu Zagorja iztrebili nad 50 Nemcev, zaplenili 1 strojnico in nekaj pušk.

1. maj so štajerski in njim priključeni gorenjski partizani kamniškega bataljona praznovali v znamenju novih uspehov. Na predvečer 1. maja je bil izvršen napad na železniško postajo Sava. Pri tem napadu je bilo uničenih 25 težkih vojaških avtomobilov, 16 vagonov, 2 vagona z radijskimi oddajnimi postajami, 2 vagona z električnimi motornimi, 8 vagonov z drugim vojaškim materialom. Na progi Ljubljana-Zidani most so partizani blizu Kresnic iztirili tovorni vlak. Na progi Ljubljana-Kamnik sta bili uničeni železniški postaji Trzin in Jarše. V rajonu Nazarje je bila sežgana parna žaga, kakor tudi 6 drugih vojaških objektov. Razrušena sta bila dva mostova. V teku teh operacij so se partizani večkrat spopadli z nemškimi patruljami, ki so imele zmerom znatne izgube.

5. maja so borci kamniško-savinjskega odreda na Šipki sprejeli boj s 250 Nemci. Padlo je 29 Nemcev, med njimi dva oficirja.

Ko je bila na višku nemška ofenziva proti partizanom, v kateri je sodelovalo nekaj tisoč mož, so partizani kamniškega bataljona vdrli v Kamnik, zavzeli tovarno "Titan", razorožili tovarniško stražo, zaplenili 7 pušk in uničili vse stroje. Na lovu za partizani, ki so izvršili ta drzni podvig, sta dve nemški koloni pomotoma napadli druga drugo. Prišlo je do medsebojnega topniškega obstreljevanja. Ta pomota je hitlerjevce ve-ljala mnogo ubityh in ranjenih, ki so jih na 4 kamijonih pripeljali v Kamnik.

V krajevnih spopadih pri Lukovici in Zagorju so Nemci izgubili od 5. do 10. maja 12 mrtvih. Partizani so zaplenili ročne strojnice in nekaj pušk.

Majhen oddelek savinjskega bataljona je vdrl v Hrastnik, kjer je v kemični tovarni uničil eno peč in vse vnanje naprave.

Blizu Celja in pri Hrastniku so naši borci iztirili dva vlaka, od katerih je bil eden popolnoma razbit, drugi pa močno poškodovan.

PRIMORSKA OPERATIVNA ZONA

Ogorčeni napadi, ki so jih Italijani v marcu in aprilu podvzeli proti primorskim partizanom, so doživeli popoln neuspeh, pri čemer so imeli sovražniki hude izgube. Blizu Ledin je 2.000 italijanskih vojakov napadalo na položaje 5.čete I.bataljona Južnoprimskega odreda. Sovražnik je izgubil 15 ubitih in 19 ranjenih. Naši oddelki niso imeli nobenih izgub. Blizu Polja nad Vipavo je imela 2.četa III.bataljona Južnoprimskega odreda boje z nasprotnikom, ki je napadal s 6.000 možmi. Četa je zaplenila ročno strojnico in veliko število pušk. II.bataljon Južnoprimskega odreda je imel pri vasi Planina nad Vojskim sedemurni boj z veliko sovražno premočjo. Sovražnik je moral odstopiti in je pustil na bojišču 50 mrtvih in ranjenih. Vsega skupaj je sovražnik v toku svojih brezuspešnih ofenzivnih operacij izgubil nad 200 mrtvih in ranjenih. Partizani skoraj niso imeli izgub.

Nova ofenziva, ki so jo Italijani podvzeli v maju, je takisto doživela popoln polom. Primorski partizani, ki so se med tem organizirali v dve brigadi, v 5. in 6. slovensko brigado, so blizu Kobarida v tridnevnem boju popolnoma razbili italijanske čete. Od 800 vojakov, ki so napadali na se položaje, se jih je na svoja oporišča vrnilo komaj 150, ostalih 650 pa je bilo deloma ubitih, deloma pa ranjenih in razpršenih. Po še nepopolnih podatkih so partizani zaplenili 3 topove, 2 minometa, 18 strojníc, nad 200 pušk in veliko množino municije. Ostanki razbite italijanske kolone, ki so jo tvorili večidel policisti, skvadrísti in karabinjerji, so se v paniki razbežali po svojih posadkah.

Neprestani boji se vrše po vsem Primorju. Italijani bi vsaj na tem odseku, ki ga smatrajo za popolnoma italijanskega, radi uničili partizansko gibanje. Odpor slovenskih partizanov na Primorskem še prav posebno razkrojevalno vpliva na italijanske vojake. V vrsti primerov so italijanski vojaki odbili, da bi nastopili proti partizanom, zaradi česar je moral sovražnik na tem odseku osredotočiti policijske in skvadrístične oddrede iz vse severne Italije.

12. maja so partizani Južnoprimskega odreda v Nabrežini blizu Trsta uničili tri avtomobile in zaplenili veliko množino sanitetnega materiala, 1 ročno strojnico, 9 pušk in precej municije. Italijani so imeli 7 ubitih in 2 težko ranjena. 16. maja so partizani istega odreda pri vasi Raša napadli fašistične skvadríste, ki so se peljali na kamijonu. Od 35 fašistov so ušli samo trije, vsi ostali pa so bili bodisi pobiti ali pa ranjeni. Blizu Postojne so partizani razbili italijanski pododdelek, pri čemer so bili ubiti 3 oficirji in 2 podoficirja. Zaplenjenih je bilo nekaj pušk in municije. Pod Šentviško goro so partizani Južnoprimskega odreda napadli italijansko kolono, ubili 6 Italijanov, 12 pa ranili, hkrati pa zaplenili 2 strojnici, nekaj pušk in 2 zaboja municije. Italijani so pripeljali ojačenja in prešli v protinapad. V osemurnem boju so bili vrženi nazaj in izgubili 80 ubitih in mnogo ranjenih.

PARTIZANSKE AKCIJE NA KOROŠKEM

V novembru 1942. l. je bila z Gorenjskega odposlana v slovenski del Koroške skupina enajstih partizanov in političnih delavcev. Podvzemačoj majhne akcije in vršeč politično delo na odseku Mežica-Zelezna Kaplja in Celovec je skupina zrastle in se spremenila v močan bataljon, ki so ga tvorili koroški Slovenci. V krajevnih bojih je skupina zaplenila orožje in municijo, ki sta ji bila potrebna. Slovenci, ki so bili dolga desetletja pod tujim jarmom, so navdušeno sprejemali naše borce.

3. aprila t.l. je koroški bataljon podvzel prvo večjo akcijo. Vdrli so v Mežico, kjer je nemška žandarmerijska posadka. V dvorani krajevnega kinematografa so ravno vrteli nemški film. Partizani so film uničili, pred zbranimi ljudmi pa so priredili partizanski miting, ki so ga spremljale pesmi. Partizani so ves okoliš očistili gestapovcev in izdajalcev. Ko so dospela nemška ojačenja, so bila z velikimi izgubami vržena nazaj. V Mežici so partizani zaplenili 40 pušk, municijo in veliko opreme, med drugim popolno lekarniško ambulanco. Nato so se partizani brez izgub umaknili.

V vrsti manjših bojnih akcij so patrolje koroških partizanov prvi teden aprila iztrebili 30 Nemcev in izdajalcev ter zaplenile precejšnjo množino orožja in municije.

IZJAVA VRHOVNEGA ŠTABA NARODNO-OSVOBODILNE VOJSKE IN PARTIZANSKIH ODREDOV JUGOSLAVIJE IN ANTIFAŠISTIČNEGA SVETA NAR. OSVOBOJENJA JUGOSL.

Ker okupatorji, ustaši in četniki Draže Mihajlovića neprestano in na razne načine širijo klevete in lažniva poročila o narodno-osvobodilnem gibanju in njegovih smotrih, se nam vidi potrebno dati tole izjavo:

Narodno-osvobodilno gibanje v Jugoslaviji, ki ga vodita Vrhovni Štab NOV in POJ ter Antifašistični svet narodnega osvobojenja Jugoslavije je občenarodno gibanje, v katerem sodelujejo vsi pravi patrioti ne glede na politično in versko prepričanje in narodnost. To gibanje ima za smoter:

1. Osvobojenje države izpod okupatorjev ter priboritev neodvisnosti in resnično demokratičnih pravic za vse narode Jugoslavije;

2. Nedotakljivost zasebne lastnine in popolno možnost lastne pobude v industriji, trgovini in kmetijstvu;

3. Nobenih korenitih izprememb v pogledu družbenega življenja in dejavnosti, izvzemši nadomestitev nazadnjaških občinskih uprav in žandarjev, ki so se postavili v službo okupatorjev, z narodno-osvobodilnimi odbori, ki imajo zares demokratični ljudski značaj;

Vse važnejše ukrepe tako v pogledu družbenega življenja, kakor tudi v državni organizaciji, bodo po končani vojni reševali predstavniki ljudstva, ki jih bo zares svobodno izbralo ljudstvo samo;

4. Narodno-osvobodilnemu gibanju, ki se bori za svobodo ljudstva in za demokratične pravice, sta tuja sleherno nasilje in nezakonitost;

5. Oficirjem, ki stopajo v narodno-osvobodilno vojsko, so zajamčeni njihovi čini in položaj, ki ustreza njihovim sposobnostim;

6. Narodno-osvobodilno gibanje v celoti priznava nacionalne pravice - Hrvatov, Slovencev, Srbov, kakor tudi Makedoncev, Črnogorcev in drugih. To gibanje je prav tako hrvatsko kakor je srbsko in slovensko. Po tem takem tvori jamstvo, da bodo nacionalne pravice priborjene vsem narodom Jugoslavije.

V imenu Antifašističnega Sveta
Narodnega osvobojenja
Jugoslavije:
dr. Ivan Ribar,
predsednik.

V imenu Vrhovnega Štaba
Narodno-osvobodilne Vojske in Par-
tizanskih odredov Jugoslavije:
Tito,
vrhovni komandant.

8. februarja 1943.1.

DROBNE VESTI.

- BELOGARDISTI ŽE SAMI IZDAJAJO SVOJ STRAH IN NAPOVEDUJEJO SVOJ POLOM.

V novem lističu, ki se imenuje "Slovenska Akcija" pišejo na str. 8.:
"...kmalu se bodo začeli v Ljubljani spet atentati in sicer zato, da se uničijo vse tiste osebe, ki bi mogle po prevratu prevzeti oblast. Potem bodo zaveznikom za prevzem oblasti na razpolago le še komunisti in teh se bodo morali poslužiti in na ta način bodo komunisti dobili popolno oblast v svoje roke."

Vendar enkrat so nehote priznali dve resnici!

1./ priznavajo, da bi bilo treba odstraniti samo nekaj oseb, pa bi ne ostalo drugega, kakor Osvobodilna fronta /"komunisti"/ v vsej Sloveniji!!

2./ priznavajo, da bodo zavezniki lahko računali samo na narodno oblast OF!!

- V ŽE IMENOVANEM LISTIČU /ki ga izdajajo Ehrlichovci/, so ljudje, ki so bili vselej za ceno svojih korit pripravljani prodati in uničiti 99% slovenskega naroda /ki so ga pošiljali v Gramozno jamo, na Rab, v Slezijo in drugam/ napisali, da "je bilo v načrtih Kominterne, da mora 40% našega naroda..., ki bi si ne dal za nobeno ceno izpuliti svojih verskih in narodnih vrednot...kakorkoli uničiti." Ugotavljamo, da so klevetniki popuščili za 55%! Prej so stalno pisali, da hoče Osvobodilna fronta /"komunisti"/ uničiti 95% slovenskega naroda!!

- MNOŽICA ŽENA PRED "VLADNO PALAČO" HOČE IZPUST INTERNIRANCEV. Okrog 2.500 žena, mater, sestra in hčera internirancev se je zbralo, da povprašajo novega oblastnika, kdaj mislijo izvesti obljubo o izpustitvi inter-

nirancev. Novi Visoki komisar je prispel dne 20. junija zvečer v Ljubljano, naslednje jutro dne 21. junija se je zbrala ogromna množica svojcev. S kordoni vojakov in policije se je strahopetno zastražil novi komisar pred golorokimi ženami! Ni hotel slišati njihovih želja! Še več: dal je barbarski ukaz pretepati in suvati žene s puškinimi kopiti, jih kloftati in zapirati. Ne bojte se g. novi krvnik slovenskega ljudstva, da vam bomo ostali dolžni! Vse dobite povrnjeno z obrestmi! Pravtako si bodo slovenske žene zapomnile, da se je barbarsko mučenje in onečaščenje žena in mladih deklet vršilo pod Robottijem in Graziolijem, kakor tudi pod hinavskim Gambarro in Lombrasso!

Herojske slovenske žene in dekleta se niso dale razpršiti. Ves policijski aparat je bil na nogah in vendar je šla velikanska povorka preko Kongresnega trga in po drugih ulicah na trg in pred škofov dvorec, ki je bil pravtako zastražen s kordoni in kjer so bile pripravljene brizgalne za moderni "blagoslov".

- G. ANTE ANTOSIEWIČ, uradnik bivše zavarovalnice "Jugoslavija" /sedaj INA/ za katerega vedo desetine in desetine Ljubljancev, da ima stalne stike z Gestapom in Italijani, še vedno ni nehal s svojimi bedastimi klevetami, češ da se bo vojna zavlekla, ker komunisti sodelujejo z Nemci in Italijani. Ta lopov pripoveduje dalje, da "v hribih" sploh ni Slovencev, ampak komunisti iz Avstrije, trockisti itd., ki imajo zveze z Gestapo. Ta gestapovski agent, ki ima nalogo rušiti enotnost in moralo Slovencev ter ščuvati bratomorno klanje je seveda "tudi" eden izmed Mihajlovičevih voditeljev za Ljubljano!

- 10. junija t.l. je bil v vasi Podpesek pri Logatcu sestanek med belogardističnim komandantom Vošnerjem /ali Vidmarjem/, italijanskim oficirjem in komandantom "Modre garde" /ime bomo objavili prihodnjič!/. V dogovoru in pod zaščito Italijanov se tod zbira sedaj "Modra garda", ki jo vodijo mihajlovičevski oficirji. V vasi Rovte je nato omenjeni Vidmar pred cerkvijo razglasil, da je odhod belogardistom "v gozd" k "modri gardi" - dovoljen.

- HITLER JE DOVOLIL MILOSTNO NA HOLANDSKEM USTANOVITEV "DOMAČE VLADE", ki naj bi mu pomagala /kakor n.pr. naš "Sosvet"/ dušiti upor ljudstva. V tej vladi je bilo 7 oseb. Po enem tednu so od teh oseb žive še 3 osebe /London 21.6., avstrijska oddaja/. Tako nizozemski heroji osvobodilne borbe neusmiljeno obračunavajo z izdajalci! Kaj bodo rekli k tem "likvidacijam", ki so jih izvršili holandski rodoljubi nad svojimi izdajalskimi "sobrati" naši modro-beli hinavci??

- "Slovenski rodoljubi bijejo sovražnika in mu zadajajo hude udarce. Slovenske žene in dekleta demonstrirajo pred italijanskimi oblastmi v Ljubljani, naj izpuste iz konc. taborišč njihove može, brate in sinove. Slovenski borci v Primorju in na Koroškem so se danes pridružili Osvobodilni borbi, ki se bije za boljšo bodočnost naroda... Zato pa slovenski narod ostro obsoja vse one, ki so pogazili svojo časno dolžnost ter se pridružili sovražniku, namesto da bi delali kar najslovesneje z ostalim narodom." /London, 9.6., hrvatska oddaja./ - Ali je po vsem tem čudno, da so naši modro-beli izdajalci nezadovoljni z londonskimi oddajami? Citirani stavki so najostrejša obsodba naših modrobelih gardistov in njihovih zakrinkanih "tretjeskupinskih" /"Narodna edinost"/ pomagačev! Nihče od teh petokoloncev se ne more danes več izgovarjati, češ da se ne strinja z OF in "Moskvo" ampak tudi, da se ne strinja z "Londonom"!!!

- Mihajlovičevskih in Stanišičevih četniških tolp se je začel polasčati obup. Mnogi pošteni kmetje, ki so bili zapeljani ali prisiljeni v bratomorni boj so prestopili v partizanske čete. Samo pri Kolašinu je na stran partizanov prestopilo v enem samem dnevu preko 600 četnikov z vsem orožjem, opremo in zalogami.

L I T E R A T U R A .

Izšla je "Mladina" št. 8, "Naša žena" št. 5, Posebna izdaja "Naše žene", "Ljudska pravica" št. 7, /Glasilo KPS/, "Radijski vestnik OF" št. 5 in trije letaki.

Op.ur.: O akciji, ki je bila izvedena 21. junija zvečer z govorjenjem - osvobodilnih gesel, ki so se slišala skoro po vsej Ljubljani - prihod - nič!

HLAPCI...

D'Amazijevi „Jorijevi hčeri“ je pripomogla na oler ga. Ukmarjeva in je v ta namen mobilizirala nekaj prijateljev iz Visokega komisarijata. Da bi pa stvar bolj sigurno uspela, je inscenirala pravo zaroto, ki bi delala čast tudi kakemu čikaškemu gangsterju. Sicer pa bo še prilika za temeljito razčiščenje vzrokov in krivcev tega sramotnega dogodka, s katerim se je naše gledališče pred vso pošteno slovensko javnostjo omadeževalo.

Imamo pa še precej drugih nečastivrednih hlapcev Rima in Berlina, ki so prosjačili in sprejemali milostne podpore in šopke od raznih Visokih komisarjev...! Če dame in gospodje ne bodo znali nehati, bomo postregli z imeni teh petoliznikov!

Vprašanje na g. rednega prof. L.M. Škerjanca. Ali nameravate kakor-Grazioliju posvetiti tudi novemu Visokemu komisarju kakšnega od vaših veličastnih umotvorov? Predlagamo vam praktično ter naglo rešitev tega problema, kajti čas hiti: Prikrojite primerno vašo „jugoslovansko“ kantato Ujedinjenje, saj vam bo pesnik A. Gradnik prav rad priskočil na pomoč. Upamo, da vam bo tudi to pot pomagalo k nadaljnjemu napredovanju v službi državi in „narodu“.

Skrita veličina med glasbeniki je bivši vojaški kapelnik, podpolkovnik Herzog. Ta gospod vleče mesečno plačo visokega komisarijata in „dirigira“ vsak dopoldan skozi okno kavarne Emona promet na promenadi. Kljub temu napornemu delu najde g. Herzog dovolj energije za razna večdnevna „gostovanja“, pravtako glasbenega značaja, v III. rajhu... Da pa vendarle ne bi kdo mislil, da tega gospoda, ki ga še iz njegovih herojičnih časov „jugoslovanskega“ oficirstva vežejo prijateljske vezi z generalom Rupnikom, natolcujemo, povemo še to, da je njegova srčna želja postati upravnik gledališča.

Karel Mahkota, spiritus agens znamenitih kulturnih, t. j. finančnih podvigov v Trstu, na Koroškem /za časa plebiscita/ in v Ljubljani, ni izgubil prav nič svoje podjetnosti tudi v času okupacije in najhujšega terorja. Kot spreten priganjač fašističnih „kulturonoscev“, je znal organizirati rekordno število simfoničnih, komornih in zborovskih koncertov. Pri tem poslu se ni strašil ne truda, ne ovir; ustavil se ni niti pred Glsbeno Maticō, ki je stala od vseh početkov na liniji poštenega slovenstva. Toda javnost naj ve, da je za prestopke naših glasbenikov proti slovenski narodni skupnosti odgovoren v prvi vrsti g. Karel Mahkota, in ji bo moral za to še položiti obračun v kratkem.

ŽIVELA ENOTNOST IN SLOGA NARODOV JUGOSLAVIJE V BOJU ZA NJIHOVO SVOBODO
IN NEODVISNOST, ZA NOVO JUGOSLAVIJO BRATSKIH IN ENAKOPRAVNIH NARODOV!

ŽIVELA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA, EDINA ZAKONITA OBLAST NA
SLOVENSKEM !

VSE ZA NAŠO NARODNO VOJSKO !

